CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Geografia**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Formy arkuszy:	EGEP-R0-100, EGEP-R0-200
Termin egzaminu:	15 maja 2025 r.
Data publikacji dokumentu:	27 czerwca 2025 r.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne[1]	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 1.3) Zdający odczytuje […] cechy środowiska przyrodniczego […] na podstawie map: topograficznej […]. III etap edukacyjny 1.4) Zdający identyfikuje położenie i charakteryzuje odpowiadające sobie obiekty geograficzne na fotografiach […] oraz mapach topograficznych.

Zasady oceniania
2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Kondracka Przełęcz (Kondracka)
0°–90°
nie przebiega

Zadanie 2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 1.2) Zdający oblicza odległości [...] na podstawie map wykonanych w różnych skalach.

Zasady oceniania
2 pkt – poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik.
1 pkt – poprawny sposób obliczenia.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Przykład zapisu obliczeń:

$$\frac{55\,000}{2\,500} = \frac{x}{2{,}9\text{ cm}}$$

$2\,500\ x = 2{,}9\text{ cm} \cdot 55\,000$
$x = 63{,}8\text{ cm}$
Odpowiedź: 63,8 cm

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012, poz. 977).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 6.3) Zdający wyjaśnia zróżnicowanie formacji roślinnych na Ziemi i piętrowość roślinną na Ziemi oraz przyporządkowuje typowe gatunki flory i fauny dla poszczególnych stref krajobrazowych Ziemi. III etap edukacyjny Zdający: 1.2) odczytuje z map informacje przedstawione za pomocą różnych metod kartograficznych; 1.8) analizuje i interpretuje treści map ogólnogeograficznych, tematycznych, turystycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FP

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.2) Zdający charakteryzuje najważniejsze wydarzenia geologiczne […] w dziejach Ziemi (fałdowania […]). 10.1) Zdający opisuje cechy ukształtowania powierzchni Polski i określa jej związek z budową geologiczną, wykazuje wpływ orogenez i zlodowaceń na ukształtowanie powierzchni kraju.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna różnica w budowie geologicznej obu obszarów.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- W polu D1 występują młodsze skały niż w polu B6.
- Skały trzonu krystalicznego w polu B6 są starsze niż skały osadowe w polu D1.
- W polu B6 występują skały paleozoiczne, a w polu D1 – kenozoiczne.
- W polu B6 występują skały paleozoiczne, a w polu D1 – skały z oligocenu i eocenu.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.6) Zdający charakteryzuje zjawiska wietrzenia fizycznego i chemicznego (np. kras, […]) oraz opisuje produkty i formy powstałe w wyniku tych procesów.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A2

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.2) Zdający charakteryzuje najważniejsze wydarzenia geologiczne […] w dziejach Ziemi (fałdowania […]). 10.1) Zdający opisuje cechy ukształtowania powierzchni Polski i określa jej związek z budową geologiczną, wykazuje wpływ orogenez i zlodowaceń na ukształtowanie powierzchni kraju.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do przebiegu procesu, o którym świadczy sytuacja na przekroju geologicznym.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Procesy tektoniczne doprowadziły do oderwania skał paleozoicznych od podłoża i przemieszczenia ich z południa na północ.
- Skały paleozoiczne zostały oderwane od trzonu krystalicznego i nasunięte na stok Ciemniaka (w wyniku ruchów fałdowych).
- Skały paleozoiczne zostały odkłute od podłoża i przemieszczone na skutek nasuwania się płaszczowin.

Uwaga:
Nie uznaje się odpowiedzi odnoszących się wyłącznie do obecności fałdów (płaszczowin, nasunięć).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 6. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.7) Zdający opisuje przebieg oraz efekty erozji i akumulacji […] lodowcowej […]. III etap edukacyjny Zdający: 3.6) posługuje się ze zrozumieniem pojęciem wietrzenia i erozji; przedstawia rzeźbotwórczą rolę […] lodowców górskich; 3.7) rozpoznaje […] formy rzeźby powstałe w wyniku działania czynników rzeźbotwórczych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do łączenia się lodowców.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- W miejscach, gdzie łączą się lodowce górskie, dochodzi do akumulacji materiału skalnego w postaci moreny środkowej.
- Morena środkowa powstaje w wyniku połączenia się moren bocznych dwóch sąsiednich lodowców.

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 2.7) Zdający wyjaśnia przyczynę występowania […] zaćmień Słońca i Księżyca. III etap edukacyjny 2.2) Zdający posługuje się ze zrozumieniem pojęciami: ruch obrotowy Ziemi, […] podaje cechy ruchu obrotowego […].

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PF

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 7.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 2.4) Zdający oblicza wysokość górowania Słońca w dowolnym miejscu na Ziemi w dniach równonocy i przesileń […].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawny sposób obliczenia i poprawne uzupełnienie zdania.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przykład zapisu obliczeń:
$h_{gS} = 90° – \varphi$
$\varphi = 90° – h_{gS}$
$\varphi = 90° – 80°30'$
$\varphi = 9°30'$
Odpowiedź: 9°30′ S

Zadanie 8. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.1) Zdający opisuje […] główne grupy i rodzaje skał […]. 10.10) Zdający przedstawia dominanty środowiska krain geograficznych Polski […]. III etap edukacyjny 4.3) Zdający rozpoznaje główne rodzaje skał występujących […] w Polsce […].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.
1 pkt – poprawne uzupełnienie jednego wiersza w tabeli.
albo
– poprawne uzupełnienie dwóch kolumn w tabeli.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

X	granit	jawnokrystaliczna	B
Y	bazalt	skrytokrystaliczna	C

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 9. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.5) Zdający charakteryzuje główne procesy wewnętrzne prowadzące do urozmaicenia powierzchni Ziemi – wulkanizm, plutonizm, ruchy skorupy ziemskiej, wstrząsy tektoniczne, ruchy górotwórcze (paleozoiczne, mezozoiczne, kenozoiczne) oraz formy powstałe w ich wyniku. 3.5) Zdający podaje główne cechy płytowej budowy litosfery; wykazuje związki pomiędzy płytową budową litosfery a występowaniem zjawisk wulkanicznych i trzęsień ziemi.

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne zjawiska lub procesy.
1 pkt – dwa poprawne zjawiska lub procesy.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Zjawiska wulkaniczne.
- Powstawanie gór.
- Powstawanie rowu oceanicznego (tektonicznego).
- Podsuwanie się oceanicznej płyty litosfery pod kontynentalną (subdukcja).

Zadanie 10.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 4.3) charakteryzuje sieć rzeczną i typy genetyczne jezior na poszczególnych kontynentach; 4.4) rozpoznaje i opisuje cechy ustrojów rzecznych wybranych rzek.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uwarunkowanie wartości najwyższych przepływów obu rzek oraz inne poprawne uwarunkowanie najwyższych przepływów Indusu.
1 pkt – poprawne uwarunkowanie wartości najwyższych przepływów obu rzek albo inne poprawne uwarunkowanie najwyższych przepływów Indusu.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowe odpowiedzi
Wspólne uwarunkowanie wartości najwyższych przepływów:
Topnienie śniegów i lodowców górskich w źródłowych odcinkach każdej z rzek.

Uwarunkowanie wartości najwyższych przepływów Indusu (inne niż wskazane powyżej):
Intensywne opady deszczu w okresie monsunu letniego.

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 4.3) charakteryzuje sieć rzeczną i typy genetyczne jezior na poszczególnych kontynentach; 4.4) rozpoznaje i opisuje cechy ustrojów rzecznych wybranych rzek.

Zasady oceniania
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
FP

Zadanie 11. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 10.1) opisuje cechy ukształtowania powierzchni Polski i określa jej związek z budową geologiczną, wykazuje wpływ […] zlodowaceń na ukształtowanie powierzchni kraju; 10.2) […] określa cechy środowiska decydujące o krajobrazie wybranych krain geograficznych Polski; 10.4) omawia cechy reżimu polskich rzek.

Zasady oceniania
2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Pilica
Narew
Warta

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 12. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony III. Proponowanie rozwiązań problemów występujących w środowisku geograficznym, zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 1.5) Zdający formułuje zależności przyczynowo skutkowe, […] między wybranymi elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego. Zdający: 5.7) opisuje przebieg oraz efekty erozji i akumulacji wodnej; 5.8) wykazuje wpływ […] działalności człowieka na grawitacyjne ruchy masowe […].

Zasady oceniania

3 pkt – wskazanie trzech właściwych miejsc i podanie poprawnego uzasadnienia dla każdego z nich zawierającego powiązanie przyczynowo-skutkowe.

2 pkt – wskazanie dwóch właściwych miejsc i podanie poprawnego uzasadnienia dla każdego z nich zawierającego powiązanie przyczynowo-skutkowe.

1 pkt – wskazanie jednego właściwego miejsca i podanie poprawnego uzasadnienia zawierającego powiązanie przyczynowo-skutkowe.
albo
– wskazanie trzech właściwych miejsc bez poprawnych uzasadnień.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Lokalizacja niekorzystna: A
Przykładowe uzasadnienie
– Miejsce A położone jest na tarasie zalewowym, co może skutkować częstym zalewaniem budynku w trakcie wezbrań rzeki.

Lokalizacja niekorzystna: B
Przykładowe uzasadnienia:
– Miejsce B położone jest częściowo na torfach, co może skutkować brakiem możliwości wykonania podpiwniczenia ze względu na dużą wilgotność gruntu.
– Miejsce B położone jest na torfach, które są niestabilne, co może skutkować nierównym obciążeniem podłoża i pękaniem ścian budynku.
– Miejsce B położone jest na tarasie nadzalewowym, co może skutkować zalewaniem budynku przy wysokich stanach wody w rzece.
– Miejsce B położone jest u podnóża stoku wysoczyzny, co może skutkować uszkodzeniem budynku przez materiał osuwający się ze stoku.

Lokalizacja niekorzystna: C
Przykładowe uzasadnienia
– Miejsce C położone jest na skraju wysoczyzny, przez co po wybudowaniu budynku mogą zostać uruchomione procesy osuwiskowe.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 13. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 3.5) Zdający rozpoznaje strefę klimatyczną i typ klimatu na podstawie rocznego przebiegu temperatury powietrza i sum opadów.

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Klimatogram A: 5
Klimatogram B: 3

Zadanie 14. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 3.1) Zdający wyjaśnia mechanizm cyrkulacji powietrza w […] wyższych szerokościach geograficznych oraz opisuje przebieg procesów pogodowych (ruch mas powietrza, fronty atmosferyczne i zjawiska im towarzyszące).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wyjaśnienie uwzględniające termikę i przemieszczanie się dwóch mas powietrza.
1 pkt – odpowiedź uwzględniająca termikę.
albo
– odpowiedź uwzględniająca przemieszczanie się dwóch mas powietrza (np. *wypychanie jednej masy powietrza przez drugą*).
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Chłodne (cięższe) powietrze wsuwa się / podsuwa się pod zalegające wcześniej powietrze cieplejsze (rzadsze) i wypycha je do góry (zachodzi wymuszona konwekcja). Ciepłe powietrze unosi się i ochładza, a następnie osiąga temperaturę punktu rosy. Wtedy zawarta w nim para wodna kondensuje i powstają chmury.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 15. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 5.6) charakteryzuje zjawiska wietrzenia fizycznego i chemicznego (np. kras, lateryzacja) oraz opisuje produkty i formy powstałe w wyniku tych procesów; 5.9) opisuje cechy ukształtowania powierzchni Ziemi jako efekt oddziaływania procesów wewnętrznych i zewnętrznych dla wybranego regionu. III etap edukacyjny Zdający 3.6) posługuje się ze zrozumieniem pojęciem wietrzenia i erozji; przedstawia rzeźbotwórczą rolę […] wiatru […]; 3.7) rozpoznaje i opisuje […] formy rzeźby powstałe w wyniku działania czynników rzeźbotwórczych.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podobieństwo oraz różnica.
1 pkt – poprawne podobieństwo albo różnica.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Podobieństwo:
- Czynnikiem rzeźbotwórczym, przyczyniającym się do ich powstania, jest wiatr (są formami eolicznymi).
- W powstawaniu obu form bierze udział piasek.
- Ich powstawaniu sprzyja obecność terenów suchych (ubogich w roślinność).

Różnica:
- Formy przedstawione na fotografii A powstają na skutek akumulacji (budującej działalności wiatru), a forma na fotografii B powstaje na skutek korazji (niszczącej działalności wiatru).
- Wydmy powstają w wyniku akumulacji, a grzyby skalne w wyniku erozji.

Uwaga:
W przypadku grzyba skalnego uznaje się również odpowiedzi odnoszące się do różnej odporności warstw na procesy niszczenia.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 16. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 6.1) Zdający charakteryzuje procesy glebotwórcze i omawia cechy głównych rodzajów gleb strefowych i niestrefowych oraz ocenia ich przydatność rolniczą.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna nazwa gleby i poprawna odpowiedź odnosząca się do cechy gleby.
1 pkt – poprawna nazwa gleby.
albo
– poprawna odpowiedź odnosząca się do cechy gleby.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Przykładowe odpowiedzi:
- Małej zawartości substancji organicznych w warstwie przypowierzchniowej (a uprawa buraka cukrowego wymaga wysokiej zawartości próchnicy).
- Występowania poziomu bielicowania / wymywania związków organicznych przez wodę opadową (ogranicza to zawartość próchnicy potrzebnej do uprawy buraka cukrowego).
- Obecności piasków o niskiej zdolności retencjonowania wody (a gleby przeznaczone pod uprawę buraka cukrowego powinny wykazywać dużą zdolność magazynowania wody).

Zadanie 17. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres podstawowy 2.1) Zdający klasyfikuje państwa na podstawie analizy wskaźników rozwoju społecznego i gospodarczego; wyróżnia regiony bogate i biedne (bogatą Północ i biedne Południe) i podaje przyczyny dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego regionów świata.

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Somalia
Afganistan
Madagaskar

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 18. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony II. Analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 11.1) Zdający charakteryzuje rozwój demograficzny Polski w wybranych okresach na podstawie danych statystycznych i wyjaśnia zmiany kształtu piramidy wieku i płci ludności Polski wraz z rozwojem gospodarczym […].

Zasady oceniania
2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
FFP

Zadanie 19. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony II. Analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 11.1) Zdający charakteryzuje rozwój demograficzny Polski w wybranych okresach na podstawie danych statystycznych […] oraz porównuje […] z innymi państwami.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A

Zadanie 20.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 3.2) Zdający wskazuje przyczyny nierównomiernego rozkładu temperatury powietrza [...]. IV etap edukacyjny – zakres podstawowy 3.1) Zdający […] potrafi przewidzieć przyrodnicze i pozaprzyrodnicze przyczyny i skutki zakłóceń równowagi ekologicznej.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A

Zadanie 20.2. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony III. Proponowanie rozwiązań problemów występujących w środowisku geograficznym, zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 3.2) Zdający wskazuje przyczyny nierównomiernego rozkładu temperatury powietrza [...]. IV etap edukacyjny – zakres podstawowy 3.1) Zdający […] potrafi przewidzieć przyrodnicze i pozaprzyrodnicze przyczyny i skutki zakłóceń równowagi ekologicznej.

Zasady oceniania
2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
– Zastępowanie wybetonowanych obszarów terenami zieleni (parkami, skwerami).
– Sadzenie roślinności na dachach (zielone dachy).
– Białe powierzchnie ścian i dachów.
– Tworzenie (odtwarzanie) korytarzy (klinów) nawietrzających.
– Przejście na ekologiczne sposoby ogrzewania i produkcji energii elektrycznej.
– Ograniczanie ruchu samochodów w centrum.

Zadanie 21. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 8.10) Zdający określa strukturę funkcjonalno-przestrzenną różnych miast i ocenia jej zmiany […]. III etap edukacyjny 5.6) Zdający […] wyjaśnia przyczyny rozwoju wielkich miast w Polsce.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
B1

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 22. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 8.2) Zdający określa cechy rozmieszczenia ludności na Ziemi, wskazując obszary jej koncentracji i słabego zaludnienia.

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne przyporządkowania.
1 pkt – dwa poprawne przyporządkowania.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Kraj	Opis (wpisz literę)
Algieria	B
Nigeria	A
RPA	D

Zadanie 23. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 9.1) wyjaśnia wpływ czynników przyrodniczych i społeczno-ekonomicznych na rozwój rolnictwa; 9.2) wykazuje zależności między rodzajami produkcji rolnej a warunkami naturalnymi i rozmieszczeniem ludności oraz charakteryzuje różne typy rolnictwa na świecie.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne argumenty odnoszące się do Australii i Belgii.
1 pkt – poprawny argument odnoszący się do Australii albo Belgii.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowe odpowiedzi

Australia:

- Część Australii leży na obszarze charakteryzującym się deficytem wody, o niekorzystnych warunkach hydrologicznych dla uprawy pszenicy.
- Część Australii leży w klimacie kontynentalnym strefy klimatów zwrotnikowych, niekorzystnym dla uprawy pszenicy.
- Część Australii leży w klimacie charakteryzującym się małymi opadami (dużym nasłonecznieniem sprzyjającym suszy), niekorzystnym dla uprawy pszenicy.
- Niska żyzność gleb na obszarach pustynnych i półpustynnych nie sprzyja wysokim plonom pszenicy.

Belgia:

- W Belgii stosuje się intensywne nawożenie w celu uzyskania wysokich plonów.
- W Belgii intensywność produkcji rolniczej jest wysoka.
- W Belgii wysoka mechanizacja sprzyja uzyskiwaniu wysokich plonów.

Zadanie 24.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 1.5) Zdający formułuje zależności przyczynowo-skutkowe, funkcjonalne i czasowe między wybranymi elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oraz dokonuje ich weryfikacji, wykorzystując mapy tematyczne.

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

opolskie
lubuskie

Zadanie 24.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 1.5) Zdający formułuje zależności przyczynowo-skutkowe, funkcjonalne i czasowe między wybranymi elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oraz dokonuje ich weryfikacji, wykorzystując mapy tematyczne.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do uwarunkowania przyrodniczego.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- W województwie kujawsko-pomorskim wysokim plonom zbóż sprzyja występowanie żyznych gleb (czarnych ziem).
- W województwie podlaskim wysoki udział gleb niskich klas bonitacyjnych, takich jak bielicowe i bagienne, nie sprzyja wysokim plonom zbóż.
- W województwie kujawsko-pomorskim wysokim plonom zbóż sprzyjają lepsze warunki termiczne.
- Województwo podlaskie charakteryzuje się najkrótszym (poza obszarem gór) okresem wegetacyjnym w Polsce.

Zadanie 25.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 9.1) Zdający wyjaśnia wpływ czynników przyrodniczych […] na rozwój rolnictwa.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
C

Zadanie 25.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 9.1) wyjaśnia wpływ czynników przyrodniczych […] na rozwój rolnictwa; 9.2) wykazuje zależności między rodzajami produkcji rolnej a warunkami naturalnymi […] oraz charakteryzuje różne typy rolnictwa na świecie.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania

2 pkt – dwa poprawne przyporządkowania w obu wierszach w tabeli.
1 pkt – dwa poprawne przyporządkowania w jednym wierszu w tabeli.
albo
– po jednym poprawnym przyporządkowaniu w obu wierszach w tabeli.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

burak cukrowy, soja
bawełna, trzcina cukrowa

Zadanie 26. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 9.13) Zdający analizuje […] strukturę towarową eksportu […] w wybranych państwach.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do innego uwarunkowania niż eksploatacja surowców mineralnych.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Korea Południowa jest krajem o większym udziale przemysłu high-tech niż Brazylia (dlatego w strukturze eksportu większy udział niż w Brazylii mają produkty wysoko przetworzone, np. maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz chemikalia).
- Korea Południowa jest krajem o wyższym udziale przemysłu w strukturze PKB (co sprzyja wyższemu udziałowi maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz chemikaliów i produktów przetwórstwa przemysłowego niż w strukturze eksportu Brazylii).
- Cechą charakterystyczną Brazylii (w przeciwieństwie do Korei Południowej) jest występowanie wysokotowarowego rolnictwa plantacyjnego, którego produkty (kawa) są przeznaczane na eksport.
- Brazylia jest krajem o wyższym udziale rolnictwa w strukturze PKB (co sprzyja wyższemu udziałowi towarów rolno-spożywczych niż w strukturze eksportu Korei Południowej).
- Korea Południowa jest jednym z krajów nowo uprzemysłowionych (nastawionym na produkcję wyrobów przemysłowych na eksport, co przekłada się na strukturę eksportu).
- Wysoki popyt na rynkach zagranicznych na produkty high-tech z Korei Południowej (przyczynia się do wysokiego udziału maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego w strukturze eksportu tego kraju).
- Korea Południowa (w porównaniu z Brazylią) ma mniejsze nadwyżki żywności, przeznaczane na eksport.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 27. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej […].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 5.1) opisuje […] główne grupy i rodzaje skał; 5.5) charakteryzuje główne procesy wewnętrzne prowadzące do urozmaicenia powierzchni Ziemi […] oraz formy powstałe w ich wyniku; 5.7) opisuje przebieg oraz efekty erozji i akumulacji wodnej […], lodowcowej […].

Zasady oceniania
2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
łupki ilaste
później
rzeki

Zadanie 28.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 9.7) Zdający charakteryzuje zmiany w strukturze zużycia energii postępujące wraz z rozwojem gospodarczym państw świata i ocenia skutki wynikające z rosnącego zużycia energii oraz konieczność pozyskiwania nowych źródeł energii.

Zasady oceniania
1 pkt – dwie poprawne zmiany.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- Zmniejszenie udziału produkcji energii elektrycznej z węgla kamiennego i węgla brunatnego.
- Wzrost udziału gazu ziemnego, relatywnie ekologicznego, w produkcji energii elektrycznej.
- Zwiększenie udziału źródeł odnawialnych (w strukturze produkcji energii elektrycznej).
- Zwiększenie udziału energii wiatru.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 28.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 9.7) Zdający charakteryzuje zmiany w strukturze zużycia energii postępujące wraz z rozwojem gospodarczym państw świata i ocenia skutki wynikające z rosnącego zużycia energii oraz konieczność pozyskiwania nowych źródeł energii.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B2

Zadanie 29. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 9.13) Zdający analizuje kierunki geograficzne i strukturę towarową eksportu i importu w wybranych państwach.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 30. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 4.5) Zdający wyjaśnia krajobrazowe i gospodarcze funkcje rzek […]. IV etap edukacyjny – zakres podstawowy 2.13) Zdający wyjaśnia zmiany zachodzące w kierunkach i natężeniu ruchu […] towarów […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
2 pkt – poprawna przyczyna przyrodnicza i poprawna przyczyna gospodarcza.
1 pkt – poprawna przyczyna przyrodnicza albo poprawna przyczyna gospodarcza.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
Przyczyna przyrodnicza:
- Nieduża głębokość polskich rzek.
- Duże wahania poziomu wód w ciągu roku.
- Występowanie niżówek.
- Naturalny bieg rzek.
- Występowanie zlodzenia rzek.

Przyczyna gospodarcza:
- Konkurencja transportu samochodowego zapewniającego przewóz „od drzwi do drzwi”.
- Wysokie koszty utrzymania rzecznych szlaków transportowych.
- Długi czas przewozu transportem wodnym śródlądowym.
- Niski eksport węgla kamiennego.

Zadanie 31. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 7.2) porównuje strukturę PKB państw znajdujących się na różnych poziomach rozwoju gospodarczego; 7.3) odczytuje na mapach aktualny podział polityczny. IV etap edukacyjny – zakres podstawowy 2.1) Zdający klasyfikuje państwa na podstawie analizy wskaźników rozwoju społecznego i gospodarczego; wyróżnia regiony bogate i biedne (bogatą Północ i biedne Południe) [..].

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne uszeregowanie państw według dwóch kryteriów.
1 pkt – poprawne uszeregowanie państw według jednego kryterium.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Indie, Turcja, Japonia
Japonia, Turcja, Indie

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/